

Butkevičius jedzie na Białoruś jako gospodarczy łącznik

Premier Algirdas Butkevičius w Mohylewie będzie zachęcał Białorusinów do współpracy gospodarczej z naszym krajem

Fotomontaż Marian Paluszkiwicz

4 listopada w Mohylewie na Białorusi rozpoczyna się jubileuszowe 10. Litewsko-Białoruskie Forum Gospodarcze. Według organizatorów, to spotkanie tradycyjnie cieszy się dużym zainteresowaniem zarówno ze strony białoruskich, jak i litewskich przedsiębiorców.

Jednak w tegorocznej imprezie litewscy uczestnicy chętnie biorą udział również w kontekście rosyjskich sankcji gospodarczych, Białoruś jest postrzegana jako łącznik umożliwiający obejście rosyjskich zakazów. Aczkolwiek rozmów o reeksportie litewskich towarów z Białorusi do

Rosji na spotkaniu w Mohylewie nie będzie. Przynajmniej nieoficjalnie. Oficjalnie tematami spotkania będzie współpraca w zakresie logistyki oraz innowacji.

— Sprawy tranzytu i logistyki tradycyjnie cieszą się dużym zainteresowaniem.

str. 4 >>

Coraz więcej tragedii na drogach

W porównaniu z ubiegłym rokiem spadła liczba wypadków drogowych o 4 procent, ale o 1 procent wzrosła liczba tych ze skutkiem śmiertelnym i o 1,5 procent wzrosła liczba rannych. W tym roku do 31 października na Litwie doszło do 2 422 wypadków drogowych. W zdarzeniach tych

śmierć poniosło 206 osób. To o 7 osób więcej niż w tym samym okresie roku poprzedniego.

Wśród ofiar to 22 osoby niepełnoletnie, z których 10 — pasażerowie samochodów, 5 pieszych, 4 rowerzystów, jeden — to pasażer motocykla, natomiast 2 kierowców zginę-

ło, prowadząc samochody.

— Ogólna liczba wypadków na naszych drogach spada, ale są one coraz bardziej tragiczne. Przyczyn kolizji drogowych jest bardzo dużo — powiedział „Kurierowi” Ramūnas Matonis, rzecznik prasowy Departamentu Policji.

str. 5 >>

POGODA

W najbliższym czasie bez opadów, w nocy i rano lokalne zamglenia. Dzisiaj w dzień zachmurzenie z przejaśnieniami, termometry wskażą od 8 do 13 st.

W środę w nocy od 4 do 7 st. powyżej zera, w dzień 10-12.

Podobna pogoda ma być również w czwartek. Od piątku przelotne deszcze, nieco chłodniej.

W NUMERZE

Pomoc poznaniaków
Rosie

Str. 3

Formuła 1: zwycięstwo
Hamiltona

Str. 8

Projekt edukacyjny „Europejczycy, Polacy, Obywatele”
TEMAT IV: Transformacja

Str. 14

ISSN 1392-0405

9 771392 040028

Pomoc poznaniaków Rossie

33 400 złotych — taką sumę zebrano 1 listopada podczas tegorocznej kwesty na poznańskich cmentarzach. Uzyskane środki pomogą w odnowieniu kolejnych pomników na zabytkowym cmentarzu — wileńskiej Rossie.

Tym razem przeprowadzone zostaną prace restauracyjne dachu kaplicy Jeleńskich, grobu rodziny Rodziewiczów oraz pomnika Michała Innocentego Buthardta.

Tradycyjna akcja — którą zapoczątkował proboszcz parafii pw. św. Kazimierza w Gułtowach, ksiądz Edmund Jaworski — w tym roku była kolejno piętnastą.

Jak i dotychczas kwestujący, wśród których byli politycy, aktorzy, ludzie nauki oraz dziennikarze z poznańskich mediów ze specjalnie oznakowanymi puszkami, oraz identyfikatorami,

zachęcali do wrzucania datków, które pójdą na rzecz odnowienia Rossy — tej jednej z najstarszych nekropoli w Europie, która, niestety, jest bardzo zniszczona.

Przypominając początki tej akcji śmiało można powiedzieć, że jej sukces to ciągłość. A to zasługa właśnie księdza Jaworskiego, który potrafił nadać jej życia, zaangażować do niej wielu ludzi z różnych branż oraz oczywiście poznańskie media, które rokrocznie ją nagłaśniają.

Sam ksiądz rozpoczynając tę tak ważną akcję, kiedyś przyznał, że sam się nie spodziewał, że przyniesie ona takie skutki. Że powstanie taka wielka fala dobra, w której weźmie udział tak wielu ludzi, zarówno przekazujących swoje pieniądze na renowację grobów, jak i chętnych do udziału w kwestowaniu. ■

H. G.

Sukces akcji to zasługa księdza Jaworskiego

Fot. M. P.

EUROPEJSKA FUNDACJA PRAW CZŁOWIEKA UDZIELA BEZPŁATNYCH PORAD PRAWNYCH

Pomoc otrzyma każdy, kto czuje się ofiarą dyskryminacji w życiu zawodowym i prywatnym. Pamiętaj, że wszelka dyskryminacja ze względu m. in. na płeć, przynależność do mniejszości narodowej, niepełnosprawność lub wiek są w Unii Europejskiej zakazane. Jeżeli decyzja administracyjna, działania organów państwowych lub firm naruszają Twoje prawa — skontaktuj się z nami. Nasza pomoc obejmuje wszelkie formy dyskryminacji i naruszeń praw człowieka (z wyjątkiem kwestii zwrotu ziemi osobom fizycznym).

Od poniedziałku do piątku przy ul. Liepkalnio 103, w godzinach: Pn. 10.00-14.00; Wt. 14.00-18.00; Śr. 10.00-14.00; Czw. 14.00-18.00; Pt. 10.00-14.00. Jeżeli nie możesz przyjść, to napisz do nas e-maila: efhr@efhr.eu, zadzwoń pod nr +37069150822 lub wypełnij odpowiedni kwestionariusz na stronie www.efhr.eu

PULS KURIERA

ZDJĘCIE DNIA

Międzynarodowy Festiwal Latawców w Capetown Fot. EPA-ELTA

KOMENTARZ DNIA

Na cmentarz z... papierosem i pieskiem

Jesteśmy jeszcze w oktawie Święta Zmarłych i z pewnością wielu z nas w tych dniach będzie odwiedzać groby swoich najbliższych, przyjaciół, znajomych, żeby po raz kolejny trochę przystanąć, wyciszyć się, pokontemplować i dodatkowy paciorek zmówić.

Tradycja ta wprawdzie stara jak świat, choć i tu już wkracza „cywilizacja” i nowa moda. Owszem, ładnie zadbane groby, czasem nawet do przesady kolorowe, ale coraz mniej jest też ciszy i skupienia na naszych cmentarzach. Ostatnio byłam trochę niemile zaskoczona, gdy odwiedzający groby bliskich zaczęli przychodzić z pieskami. Na jednym ręku piesek, drugą ręką się przeżegnał i paciorek „odklepał”.

Ale pieski to już nie nowość. Tym razem zetknęłam się z jeszcze „lepszą tradycją” - paleniem papierosów na cmentarzu. Szczerze mówiąc, nie są to aż tak bardzo poszczególnie wypadki i wielu nawet nie szokują. Jednak, gdy przed kilkoma dniami zobaczyłam przy grobie klęczącego mężczyznę z papierosem w ustach, byłam wprost wstrząśnięta! Zwrócił wprawdzie uwagę na moją reakcję i zaczął się gęsto tłumaczyć, że jego ojciec całe życie palił, on też pali, a więc w ten sposób chce sprawić ojcu „przyjemność”, żeby mu tam lżej było.

A jeśli czyjś ojciec całe życie pił, to może trzeba przyjść z butelką wódki i na klęczkach przed krzyżem wypić?

Julitta Tryk

CYTAT DNIA

„Dołączenie do strefy euro to kwestia konkurencyjności Litwy w regionie. Bez tego kraj byłby w gorszej sytuacji niż Łotwa i Estonia” — powiedział litewski minister finansów Rimantas Šadžius w rozmowie z PAP

LICZBA DNIA

45

lat temu, w listopadzie 1969 roku, zadebiutowała słynna „Ulica Sezamkowa” — najdłużej w historii telewizji USA nadawany program dla dzieci

Projekt edukacyjny „Europejczycy, Polacy, Obywatele” TEMAT IV: Transformacja

Początek transformacji ustrojowej to proces wprowadzania zmian politycznych, gospodarczych i społecznych w państwach. Po rozpoczęciu tego procesu w państwach Europy Środkowo-Wschodniej na przełomie lat 80. i 90. uchwalano nowe Konstytucje (na Litwie w 1992 r.) lub wprowadzano istotne zmiany w już istniejących.

Nowelizacje miały miejsce np. w Polsce – nowelizacja kwietniowa i grudniowa z 1989 r. Nowa Konstytucja w Polsce uchwalona została dopiero w kwietniu 1997 r. W państwach wprowadzano również trójpodział władzy na niezależną władzę sądowniczą, ustawodawczą i wykonawczą. Oprócz tego poszerzano prawa i wolności człowieka i obywatela, znoszono cenzurę mediów oraz wprowadzono wolność słowa. Zmieniano również system monopartyjny na wielopartyjny. Było to znacząca zmiana, pamiętając, że w okresie komunizmu istnienie jakiegokolwiek partii, poza oficjalną partią komunistyczną, było zakazane. W ramach wprowadzanych zmian stopniowo liberalizowano i prywatyzowano gospodarkę – wyprzedawano majątek państwowy prywatnym przedsiębiorcom. Zmieniano również nazwy państw, co wbrew pozorom małej wagi tego działania, miało duże znaczenie symboliczne.

Na przykład usuwano przymiotnik „socjalistyczna” lub „ludowa” z nazwy kraju. W przypadku Litwy dokonano zmiany z Litewska Socjalistyczna Republika Radziecka na Republika Litewska, a w Polsce, z Polska Rzeczpospolita Ludowa (PRL) na Rzeczpospolita Polska (RP). Oprócz tego usuwano nazwy ulic kojarzące się z okresem komunistycznym.

Po transformacji podstawowym celem każdego postkomunistycznego kraju była odbudowa i ponowne uwierzenie we własną niepodle-

głość. Po odzyskaniu niepodległości kraje komunistyczne mogły same decydować o swoim losie i o swojej polityce, zarówno wewnętrznej, jak i zewnętrznej. Pamiętać należy, że w czasach komunizmu decyzje mogły być podejmowane dopiero po uzgodnieniu ich, telefonicznie bądź osobiście, z najważniejszymi osobami w Moskwie.

Po odzyskaniu niepodległości znaczna część państw przyjęła kierunek prozachodni – odnowiła kontakty z państwami Europy Zachodniej i Stanami Zjednoczonymi. Ważnym punktem stało się też członkostwo w powstałym w 1949 r. Pakcie Północnoatlantyckim (NATO) – organizacji polityczno-wojskowej dbającej o stabilność i pokój na świecie. Litwa stała się członkiem NATO w marcu 2004 r., a już w maju tego samego roku wraz z Polską i 8 innymi państwami z regionu Europy Środkowo-Wschodniej stała się członkiem Unii Europejskiej – organizacji, która jest gospodarczo-politycznym związkiem państw demokratycznych oraz wyrazem integracji i zbliżenia do siebie państw europejskich. Od nieco ponad 24 lat Litwa jest więc suwerennym państwem, które samodzielnie podejmuje

decyzje, w jakie wstąpi sojusze – polityczne, wojskowe czy gospodarcze.

Warto wspomnieć, że proces transformacji ustrojowej nie wszędzie przyniósł taki sam rezultat jak w Czechach, na Litwie oraz w Polsce. W niektórych krajach demokracja została wprowadzona ze sporym, często kilkuletnim opóźnieniem. Przykładem może być Chorwacja, jedno z państw tworzących Jugosławię, która, jak to było wspomniane w środowowej audycji w Radiu Znad Wilii (godz. 17.40), w okresie Jesieni Ludów oraz po niej pogrążona była w krwawej wojnie domowej. Również model Białorusi i Ukrainy nadal nie przypomina w pełni demokratycznych państw, w których wola społeczeństwa jest w pełni uwzględniana i w których funkcjonuje wolny rynek. Wielkie znaczenie odgrywają tu oligarchowie oraz ich powiązania z władzami państw, w tym wpływ Rosji, od której te państwa są uzależnione m. in. na płaszczyźnie gospodarczej – Rosja jest głównym dostawcą gazu.

W ostatnich latach to Ukraina jest przykładem krwawego niezadowolenia społeczeństwa z obowiązującego w tym państwie ustroju i osób znajdujących się u władz. Chociaż o Ukrainie mówi się, że przybiera proeuropejski kierunek, czeka ją jeszcze długa droga zmian. Krwawy konflikt wraz z brakiem odpowiednich zmian politycznych, gospodarczych i społecznych jest czynnikiem oddalającym Ukrainę od szybkiego przystąpienia do Unii Europejskiej i od nazwania jej w pełni demokratycznym państwem.

Współcześnie transformację ustrojową przeżywały również państwa położone na północy Afryki. Od 2011 r. zamieszki i niezadowolenie społeczeństwa z panujących władz, korupcji, sytuacji gospodarczej i poziomu życia można było obserwować w takich państwach jak Tunezja, Libia, Egipt, Maroko oraz Algieria. W państwach tych zmiany społeczno-polityczne wyrażające się obaleniem niedemokratycznych reżimów oraz konflikty zbrojne w niektórych z nich nazwano „Wiosną Arabską”. Niemniej w tych państwach nadal istnieje potrzeba pomocy międzynarodowej w ich rozwoju, w tym też potrzeba uczenia nowych władz dobrych praktyk, właściwe funkcjonującej nowoczesnej administracji i funkcjonowania wolnego rynku.

Na koniec warto raz jeszcze podkreślić, że proces zmian ustrojowych jest długotrwałym i wielopłaszczyznowym procesem. Jak widać na przykładzie większości państw Europy Środkowo-Wschodniej, może przebiec bez przelewu krwi. Dlatego też te państwa mogą dzielić się swoją wiedzą z innymi państwami, nadal będącymi na drodze transformacji ustrojowej jak Ukraina.

Za odpowiedź udzieloną na temat „Gospodarka” wygodne słuchawki wygrał Adrian Pawłowski. Gratulujemy i zadajemy kolejne pytanie! Pomyśl! Jak myślisz, dlaczego mieszkańcy Litwy chcieli zmian ustrojowych. Zamieść swoją odpowiedź na forum www.wos.efhr.eu i wygraj wygodne słuchawki!

KUPNO

Sprzedam białoruskie brykiety na opał. Tel.: 269 84 00, 8 685 78001; Edward

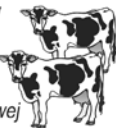
SPRZEDAŻ

Sprzedam trocinowe brykiety dębowe, brzożowe oraz białoruskie brykiety torfowe. Tel. 8 600 59339

Rzeźnia „AGROVET”

Drogo skupujemy
**KROWY, WOŁY,
CIELICE**

według wagi rzeźnej i żywej
Zabieramy i ważymy na el. wagach
Tel. 8 699 06804, 8 603 09021

**UAB „KLION”
zatrudni**

**PRACOWNIKÓW
do naprawy samochodów**

Miejsce pracy:
Nowa Wilejka;
Birbynių 4A, Wilno;

Tel. 8 655 01202
p. el.: info@klion.lt

Wynajem autokarów

SOFINA

Usługi transportowe, turystyczne

Vilnius, tel. 8 699 05488

Film: **C.K. Dezerterzy Cz. I**
reż.: Janusz Majewski

WIECZÓR FILMU POLSKIEGO
organizator: **WPN 18:00**
WILEŃSKA MŁODZIEŻ PATRYOTYCZNA
SPONSOR: **DOM KULTURY POLSKIEJ W WILNIE**
KULTURA LEKKA KULTURA TRWA

WPN 18:00
ul. Nowogródzka 76
wstęp **WOLNY**

2014-11-06

Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos Vilniaus rajono skyriaus vedėjo 2014-10-21 įsakymu Nr.48FP-(14.48.123.) – 229 patvirtintas žemės sklypo (4103/0200:2127), esančio Naujasodžių vs., Avižienių sen., Vilniaus r.sav., formavimo ir pertvarkymo projektas. Projekto tekstinė bei grafinė dalys skelbiamos Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos interneto svetainėje www.nzt.lt. Planavimo organizatorius: Božena Bagonaitienė. Planavimo rengėjas UAB „Krianta”.

(Zam. 1552)

Handel WĘGLEM KAMIENNYM**DOBRY WĘGIEL – TANIE CIEPŁO**

Płukany i niepłukany węgiel kamienny
marki **KRASNOJARSKI DPK I DOM**
Najwyższej jakości węgiel kamienny
Kuzbaski SSOM *Atrakcyjne ceny!*

Vilnius, Panerių 54 A, (naprečių "Vilniaus degtinė" i "Vilniaus dujos"),
Tel. 232 60 49,8 686 74226, 8 601 19975

Informuojame, kad 2014-11-17 d. 10:00 val. bus atliekami kadastriniai matavimai žemės sklype kad. Nr. 4170/1831:0930 esančiame SB „Pikeliškių Versmė”, Versmės 1-oji g. 14, Pikeliškių kaime, Riešės sen., Vilniaus r. sav. Kviečiame gretimo žemės sklypo, kad. Nr. 4170/1831:0931, savininkus į šiuos matavimus. UAB „Krianta”, tel.: (8 5) 2779655, mob. 8 699 23612.

(Zam. 1551)

Kawiarnia hotelu **BAJORŲ UŽEIGA**,
adres: ul. Sudervės 10, Avižieniai,
w trybie pilnym zatrudni na stałe
doświadczoną

- **kucharę**
- **barmankę-kelnerkę**

Dobre warunki pracy, perspektywy,
możliwe zakwaterowanie w hotelu
na czas pracy.

CV wysłać: hotel@bajoruuzeiga.lt,
dzwonić na tel. 8 699 32 957

Litewskie Radio
zaprasza codziennie
o godz. 15 min. 30
do słuchania na falach
FM-105,1 Mhz
audycji
w języku polskim
Życzmy dobrego odbioru!

KURIER WILEŃSKI

WOS 2014

EFHR

Europejska Fundacja Praw Człowieka uprzejmie zaprasza do udziału w projekcie kształcenia obywatelskiego wśród polskiej młodzieży na Litwie

„Europejczycy, Polacy, Obywatele”

Ucz się przedmiotu „wiedza o społeczeństwie” w innowacyjny sposób i wygraj nagrody!

Jesteś uczniem 9-12 klasy?

Zarejestruj się na stronie
<http://wos.efhr.eu/>

Wskaż swoją szkołę i nauczyciela z wiedzy o społeczeństwie.
W każdy piątek czytaj artykuły w **Kurierze Wileńskim** i w każdą środę o godz. 17:40 słuchaj audycji w radiu **Znad Wilii**. Bierz również udział w co tygodniowych konkursach.
3-5 grudnia rozwiąż test w Internecie i wygraj atrakcyjne nagrody!

Bądź świadomym obywatelem!

Więcej informacji oraz artykuły i audycje są dostępne na stronie <http://wos.efhr.eu/>